

УВОДНИК

Да ли је време за вредновање библиотека? Стручни радници у високошколским и научним библиотекама, међутим, све чешће траже да се расправља о статусу библиотекара и библиотека у овим установама. Разматрање је иницирано још на прошлогодишњој скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији и довело је до одлуке да тема у позиву за Стручни скуп на 11. скупштини буде «Библиотечки стандарди и статус библиотекара и библиотека». И док је питање на почетку овог текста можда дискутабилно, време за учење у нашој делатности је свако време – тачније, оно треба да буде и перманентно или континуирано како га данас чешће називају. Због тога се образовање и нашло као тема на прошлогодишњем стручном скупу обухвативши излагања како о образовању библиотекара тако и образовању корисника библиотека. Иако ово друго у нашим библиотекама није баш било заступљено у мери у којој јесте у развијеном библиотекарству, четири излагања су прошле године била посвећена тој теми и, у овој свесци - двоброју ИНФОтеке 2005/1-2, потписују их следеће колегинице: **Биљана Живковић, др Силвија Бркић, Марија Вученовић, Зорица Ђокић, Радмила Матић – из Библиотеке Медицинског факултета у Новом Саду - Александра Поповић – из Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић» у Београду и Мирјана Голубовић из Библиотеке Шумарског факултета у Београду.** Док је синтагма «образовање корисника» у развијеном библиотекарству нека врста показатеља стабилног статуса библиотечко-информационог радника – самосвесног и самоувереног због корисности његовог рада и потврђене вредности резултата тога рада за корисника – дотле образовање корисника код нас тек треба да се «доказује», а у великом броју библиотека – посебно у факултетским библиотекама, да се и (те како) развија. Заједничка одлика ових радова је у томе да се углавном баве садржајем тог «градива» које се већ преноси корисницима - најчешће појединачно, али не и техникама, програмима и средствима којима се реализује њихова обука. Унеколико се у томе издваја рад **Александре Поповић** својим концентрисањем на утицај информација уграђених у упутства и плакате на кориснике. У целини узев, са предметом – «образовање корисника» тек смо на самом почетку за разлику од наших колега, нпр. у развијеним земљама, који, у сарадњи са члановима из наставног особља, као резултат редовног, вишедеценијског и систематског одржавања такве обуке, раде последњих година на стандардима такве обуке и смерницама за постизање одређеног квалитета обуке.

И текст **Новке Шокице** «Претраживање узајамног каталога» је по свом садржају и сврси образовни, како за кориснике у било којој библиотеци тако и за библиотекаре који се ових година укључују у узајамни каталог било као информатори или каталогизатори. **Сања Антонић** нас упознаје са појмом «управљања знањем» и везама које он има са библиотекарством али и интелектуалним капиталом.

Прегледни рад **др Стеле Филипи-Матутиновић** «Вредновање рада библиотека и процена успешности њиховог пословања: преглед литературе и предлог могућих показатеља за библиотеке у Србији» указује на стандарде и показатеље којима се статус библиотекара и утврђује и вреднује. Стога је тај рад «уводно предавање» и за предстојећи Стручни скуп Заједнице у октобру. Библиотекари морају да уче како се ради у бољим условима са надом да ће отежани услови пословања институција, у којима је многим стручњацима статус урушен, бити пролазни.

Други рад **др Стеле Филипи-Матутиновић** произилази из непосредног искуства аутора који је добио (највероватније први у Србији) ЕУРОСЕРТИФИКАТ за професионалце у области информационе и документационе делатности у Европи.

ИЗБУС садржи бројне прилоге, нпр. о Библиотеци Филозофског факултета у Новом Саду поводом 50 година од њеног оснивања (**Г. Вилотић**), књизи «Високошколске библиотеке» професорке **Александре Вранеш (С. Петровски и А. Зубић)**, чак пет приказа стручних скупова од интереса за библиотечко-информационе стручњаке - у Санкт Петербургу (**С. Филипи-Матутиновић и Б. Мазих**), Линцу (**Б. Грбић**), Београду (**1. Г. Стокић, 2. М. Ђорђевић и М. Калапиш**), Салцбургу (**Г. Стокић**) и Марибору (**С. Филипи-Матутиновић, С. Којевић, А. Настић, Т. Брзуловић, В. Петровић и Б. Мазих**). Најважнија вест је најновија: одржана је прва скупштина обновљеног Друштва библиотекара Србије.

Већина радова и прилога је, захваљујући труду аутора и уредника, објављена паралелно са преводом на енглески језик.

Милена Матић, уредник